

زیست‌شناسی 2، تنظیم عصبی - 20 سوال - دبیر اشکان زرندي

۸۱- براساس مطالعات کتاب درسی، کدام مورد تکمیل کننده مناسبی برای عبارت زیر محسوب می‌شود؟

در دستگاه عصبی هر جانور بالغی که امکان مشاهده ..... وجود دارد.

- (۱) شبکه نورون‌های پراکنده در دیواره بدن- تحریک عصبی هر نقطه از بدن، در تمامی سطوح پیکر جانور انتشار می‌یابد.
- (۲) فقط یک طناب عصبی در طول بدن- قطعاً گره‌های به هم جوش خورده سر، جایگاه پردازش نهایی اطلاعات حسی را می‌سازند.
- (۳) طناب عصبی شکمی و لوله مالپیگی- طول رشته‌های عصبی موجود در پاهای عقبی جانور نسبت به پاهای جلویی می‌تواند بیشتر باشد.
- (۴) نوعی ساختار نردبان مانند- همه رشته‌های عصبی متصل به طناب‌های عصبی، جزء بخش مرکزی دستگاه عصبی جانور محسوب می‌شوند.

آزمون 23 مهر

دبیر: اشکان زرندي

۸۲- چند مورد برای تکمیل عبارت زیر، نامناسب است؟

در انسان سالم و بالغ، ..... مراکز عصبی که در تنظیم فعالیت گره سینوسی دھلیزی نقش دارند، .....

الف) همه- جزئی از ساختارهای عصبی پایین‌ترین بخش اصلی سازنده مغز طبقه‌بندی می‌شوند.

ب) گروهی از- در افزایش فشار مکشی سیاهرگ های متصل به قلب و بازگشت خون به قلب در زمان دم تأثیر گذارند.

ج) گروهی از- پردازش اولیه اغلب اطلاعات جمع‌آوری شده توسط یاخته‌های عصبی حسی را انجام می‌دهند.

د) همه- از طریق بیشترین یاخته‌های موجود در بافت عصبی خود، ناقل های عصبی را به فضای سیناپسی تروشح می‌کنند.

۱ (۴) ۲ (۳) ۳ (۲) ۴ (۱)

آزمون 23 مهر

دبیر: اشکان زرندي

۸۳- چند مورد درباره بخشی از دستگاه عصبی مرکزی انسان که منشأ اصلی است که پیام‌های حرکتی سریع و غیرارادی به دست‌ها ارسال می‌کند صحیح است؟

الف- دارای ضخامت یکسانی در بخش‌های مختلف خود می‌باشد.

ب- درون خود دارای مجرایی است که با بطون چهارم مرتبط است.

ج- پیام‌عصبی مربوط به انقباض ماهیچه‌های تنفسی را ارسال می‌کند.

د- نوعی مرکز نظارت بر فعالیت‌های بدن است که به محرك‌ها پاسخ می‌دهد.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

آزمون 23 مهر

دبیر: اشکان زرندي

۸۴- در بیماری مالتیپل اسکلروزیس کدام یک از موارد زیر مشاهده می‌شود؟

۱) تنها برخی از یاخته‌های میلین دار موجود در بخش برجسته جلویی طناب عصبی پشتی در انسان مبتلا به بیماری، از بین می‌روند.

۲) ناقل‌های عصبی تولید شده در بخش دارای هسته یاخته عصبی، با سرعت کمتری به سمت پایانه اکسونی حرکت می‌کنند.

۳) با کاهش سرعت هدایت پیام‌های عصبی ایجاد شده در بخش حسی دستگاه عصبی، فرد دچار بی‌حسی و لرزش می‌شود.

۴) امکان اختلال در فعالیت یاخته‌های عصبی بخش دارای دو نیم‌گره حاوی درخت زندگی سفید رنگ وجود دارد.

آزمون 23 مهر

دبیر: اشکان زرندي

۸۵- در ارتباط با عوامل محافظت کننده از دستگاه عصبی مرکزی انسان، کدام گزینه از نظر درستی با نادرستی با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

۱) سد خونی- مغزی شامل رگ‌هایی با یاخته‌های پوششی چسبیده به هم و نفوذناپذیر به هرگونه مواد ترشح‌شونده در نفرون‌ها می‌باشد.

۲) در فضای بین ضخیم‌ترین پرده منتر و استخوان جمجمه، مایع مترشحه از مویرگ‌های درون بطون‌های جانبی وجود دارد.

۳) نازک‌ترین پرده منتر در برگیرنده سد خونی- مغزی می‌باشد و نسبت به پرده میانی وسعت بیشتری دارد.

۴) پرده منتر در تماس با مایع مغزی- نخاعی در هر دو سمت خود تنها دارای زوائدی در سمت بیرونی خود است.

آزمون 23 مهر

دبیر: اشکان زرندي

۸۶- در ارتباط با بدن انسان، کدام گزینه درست است؟

- (۱) هر یون پتانسیم، برای خروج از سیتوپلاسم یاخته عصبی، از منفذ کانال‌های دریچه‌دار غشایی عبور می‌نماید.
- (۲) هر ناقل عصبی وارد شده به فضای سیناپسی، بر روی گیرنده ویژه خود در غشای نورون پس‌سیناپسی قرار می‌گیرد.
- (۳) هر یاخته عصبی فاقد غلاف میلین، در انتقال اطلاعات میان یاخته‌های تشکیل‌دهنده دستگاه عصبی مرکزی نقش دارد.
- (۴) هر ریزکیسه حامل ناقل‌های عصبی، برای خروج محتويات خود به فعالیت نوعی اندامک دو غشایی در یاخته نیازمند می‌باشد.

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندی

۸۷- شکل مقابل، مقطعی از برش عرضی نخاع را نشان می‌دهد. با توجه به آن، کدام گزینه عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«ریشه‌ای از عصب نخاعی که در سمت ..... به نخاع متصل می‌شود، ممکن .....»

- (۱) الف - نیست در ساختار خود، دارای هسته یاخته باشد.
- (۲) ب - نیست هدایت پیام عصبی در آن به صورت یک طرفه باشد.
- (۳) ب - است دارای رشته‌های عصبی وارد کننده پیام به جسم یاخته‌ای باشد.
- (۴) الف - است اجتماع جسم یاخته‌ای نورون‌ها در آن، باعث ایجاد برآمدگی شود.

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندی

۸۸- با توجه به پروتئین‌های غشای نورون که در پتانسیل آرامش و یا عمل نقش دارند، چند مورد زیر به درستی بیان شده است؟

- (الف) بعضی از پروتئین‌های انتقال‌دهنده سدیم در خلاف جهت شبی غلظت، فقط در بخش نزولی پتانسیل عمل فعال هستند.
- (ب) همه پروتئین‌های انتقال‌دهنده سدیم در جهت شبی غلظت، می‌توانند موجب کاهش اختلاف پتانسیل دو سوی غشا شوند.
- (ج) همه پروتئین‌های انتقال‌دهنده پتانسیم در خلاف جهت شبی غلظت، مولکول ATP را قبل از خروج سدیم از یاخته، تجزیه می‌کنند.
- (د) بعضی از پروتئین‌های انتقال‌دهنده پتانسیم در جهت شبی غلظت، در برگرداندن شبی غلظت یون‌ها به حالت آرامش نقش دارند.

۱) (۱) ۲) (۲) ۳) (۳) ۴) (۴)

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندی

۸۹- کدام عبارت در مورد بخشی از مغز انسان صحیح است که از طریق ارسال پیام عصبی به طور مستقیم، دیافراگم (میان‌بند) را از حالت گنبدی خارج می‌کند؟

- (۱) به همراه پایین‌ترین بخش مغز، مدت زمان دم را تنظیم می‌نماید.
- (۲) می‌تواند با ارسال پیام عصبی، باعث کاهش فشار مایع بین پرده‌های جنب شود.
- (۳) نسبت به بخش بالایی خود اندازه بزرگتری دارد و در انعکاس های بدن دارای نقش است.
- (۴) دارای مرکز هماهنگی اعصاب دستگاه عصبی خودمختار برای تأمین نیاز بدن به مواد مغذی است.

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندی

۹۰- کدام موارد از عبارات داده شده جمله زیر را به درستی، تکمیل می‌کنند؟

- «در هنگام تشریح مغز گوسفند، در حالتی که لوبهای بویایی به سمت بالا قرار دارند می‌توان انتظار داشت ..... قرار داشته باشد.»
- (الف) مرکز تنظیم تعادل بدن
- (ب) مرکز میانی بالاتر از مرکز تنظیم تعادل بدن
- (ج) بطن چهارم مغزی بین مخچه و ساقه مغز
- (د) درخت زندگی در بالای بطن های مغزی ۱ و ۲
- (۱) ب و د ۲) الف و ج ۳) الف و ب ۴) ج و د

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندی

۹۱- هر یک از یاخته‌های بافت عصبی که ..... می‌تواند .....

- (۱) دو رشته میلین دار دارند- در تشکیل نوار مغزی نقش مؤثری داشته باشند.
- (۲) بیشتر یاخته‌های این بافت را تشکیل می‌دهند- پیام عصبی را در یک جهت هدایت کنند.
- (۳) با جذب نقل عصبی، از انتقال بیش از حد پیام عصبی جلوگیری می‌کنند- در اثر تغییر مقدار یون‌های دو سوی غشا تحریک شوند.
- (۴) در بیماری مالتیپل اسکلروزیس تحت تأثیر قرار می‌گیرند- غلافی از جنس غشا تولید کنند که دور رشته های عصبی می‌پیچد.

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندی

۹۲- در گروهی از کانال‌های دریچه‌دار مؤثر در پتانسیل عمل یک نورون فاقد میلین، دریچه به سمت ..... قرار دارد. در رابطه با این کانال‌ها می‌توان گفت .....

- ۱) خارج- بلاfaciale قبل از باز شدن آن‌ها، اختلاف پتانسیل دو سمت غشا ۳۰ میلیولت است.
- ۲) داخل- پس از باز شدن آن‌ها، با جایه جایی یون‌های با بار مثبت، پتانسیل عمل آغاز می‌شود.
- ۳) خارج- ممکن است دریی اثر ناقل عصبی تحریکی یا تغییر اختلاف پتانسیل در نقطه مجاور خود، باز شوند.
- ۴) داخل- بلاfaciale پس از باز شدن آن‌هله اختلاف پتانسیل دو سوی غشای یاخته عصبی ابتدا افزایش می‌یابد.

آزمون 23 مهر دبیر : لشکن زرندی

۹۳- در هر بخشی از منحنی مربوط به پتانسیل عمل در یک یاخته عصبی فاقد میلین که .....

- ۱) همه کانال‌های دریچه‌دار غشایی بسته هستند، اندازه اختلاف پتانسیل الکتریکی دو سوی غشاء ۷۰- میلیولت است.
- ۲) یون‌های سدیم به درون سیتوپلاسم یاخته عصبی وارد می‌شوند، پتانسیل بخش داخلی غشا نسبت به خارج در حال افزایش است.
- ۳) اختلاف پتانسیل بین دو طرف غشاء مشاهده نمی‌شود، دریچه‌های کانال‌های پروتئینی سدیمی به سمت خارج یاخته باز هستند.
- ۴) یون‌های پتانسیم با عبور از کانال‌های دریچه‌دار در عرض غشاء حرکت می‌کنند، یون‌های سدیم با مصرف انرژی از یاخته خارج می‌شوند.

آزمون 23 مهر دبیر : لشکن زرندی

۹۴- در رابطه با دستگاه عصبی مرکزی در یک انسان سالم و بالغ، کدام گزینه از نظر درستی یا نادرستی مشابه عبارت زیر است؟

- «ویژگی مشترک تمام یاخته‌های زنده بافت عصبی، توانایی حفظ غلظت یون‌های درون خود در محدوده ثابتی است.»
- ۱) در مغز میانی، اندازه دو برجستگی فوقانی با دو برجستگی تحتانی، یکسان است.
  - ۲) مجرای ارتباطی بین بطن سوم و چهارم مغزی، از میان پل مغزی عبور می‌کند.
  - ۳) مغز انسان دارای دو هیپوکامپ مجزا است که هیچ یک به طور مستقیم به پیاز بویایی متصل نیستند.
  - ۴) بخش قطور تر سامانه کناره‌ای، در تماس مستقیم با بخشی قرار دارد که در تنظیم دمای بدن نقش مهمی دارد.

آزمون 23 مهر دبیر : لشکن زرندی

۹۵- به طور معمول چند مورد درباره یک یاخته عصبی فاقد غلاف میلین و یون‌های مؤثر در پتانسیل عمل، صحیح است؟

- الف) در زمانی که اندازه اختلاف پتانسیل دو سوی غشا به بیشترین مقدار خود برسد، هر دو کانال دریچه‌دار یونی بسته می‌شوند.
- ب) باز شدن هر کانال دریچه‌دار سدیمی در طول دارینه یک یاخته عصبی حسی، به اتصال ناقل‌های عصبی وابسته است.
- ج) در پی بسته شدن کانال‌های دریچه‌دار پتانسیمی، اختلاف غلظت یون‌های با بار مثبت دو سوی غشا تغییر می‌کند.
- د) در پی افزایش فعالیت پمپ سدیم - پتانسیم، مقدار اختلاف پتانسیل دو سوی غشای نورون تغییر خواهد کرد.

۴ (۴) ۳ (۳) ۲ (۲) ۱ (۱)

آزمون 23 مهر دبیر : لشکن زرندی

۹۶- کدام گزینه در مورد محل ارتباط دو یاخته عصبی (نورون) به منظور انتقال پیام عصبی تحریکی، به درستی بیان شده است؟

- ۱) ریزکیسه‌های حاوی مولکول‌های ناقل عصبی با حرکت در فضای سیناپسی، به یاخته پس‌سیناپسی می‌رسند.
- ۲) همواره مولکول‌های ناقل عصبی باقی‌مانده توسط آنزیم‌های برون‌یاخته‌ای برون‌یاخته‌ای پیش‌سیناپسی تجزیه خواهند شد.
- ۳) در پی عبور مولکول‌های ناقل عصبی از غشای یاخته پس‌سیناپسی، یون‌های سدیم به طور ناگهانی به یاخته وارد می‌شوند.
- ۴) به منظور تغییر پتانسیل الکتریکی دو سوی غشای یاخته پس‌سیناپسی، بیش از یک ناقل عصبی به کانال پروتئینی متصل می‌شود.

آزمون 23 مهر دبیر : لشکن زرندی

۹۷- کدام گزینه در رابطه با بزرگترین بطن(های) مغز گوسفند به درستی، بیان شده است؟

- ۱) در مجاورت بخش‌هایی از مغز قرار گرفته است که در پردازش اولیه اغلب اطلاعات حسی نقش دارند.
- ۲) با بطنی که در جلوی مخچه و پشت ساقه مغز قرار دارد، به طور مستقیم در ارتباط است.
- ۳) بلاfaciale در بالای ساختاری قرار دارد که در جلوی برجستگی‌های چهارگانه مغز میانی می‌بلشد.
- ۴) پایین ترین بطن موجود در مغز است که دارای شبکه مویرگی درون خود است.

(۱) سه- در مجاورت مرکز تنظیم تعادل بدن قرار گرفته باشد.

(۲) دو- از مرکز(های) قرار گرفته در زیر رابط سه گوش اطلاعاتی دریافت کند.

(۳) سه- از هر دو نمای نیم‌رخ و بالایی مغز انسان قابل مشاهده باشد.

(۴) دو- تنها با آزادسازی دوپامین احساس لذت فرد را افزایش دهد.

آزمون 23 مهر

دیبر : لشکن زرندي

۹۹- با توجه به فرایند انعکاس عقب کشیدن دست پس از برخورد با جسم داغ، کدام گزینه عبارت را به درستی کامل می‌کند؟ «هر یاخته‌ای که .....»

(۱) بدون کمک ناقل‌های عصبی تحریک می‌شود، در یک نقطه مشترک رشته‌های آسه و دارینه خود را از جسم یاخته‌ای خارج می‌کند.

(۲) ناقل‌های عصبی مهارکننده تولید و ترشح می‌کند، در پی فعالیت یاخته عصبی رابط، پتانسیل دو سوی غشا خود را تغییر می‌دهد.

(۳) نورون پس از خود را تحریک می‌کند، واجد رشته‌های سیتوپلاسمی وارد کننده پیام به جسم یاخته‌ای است.

(۴) جسم یاخته‌ای آن در داخل نخاع قرار گرفته است، تنها در دستگاه عصبی مرکزی دیده می‌شود.

آزمون 23 مهر

دیبر : لشکن زرندي

۱۰۰- کدام گزینه درباره عوارض و اثرات مصرف اتانول در انسان بالغ، به نادرستی بیان شده است؟

(۱) مدت زمان انعکاس‌های مغزی در بدن انسان را افزایش می‌دهد.

(۲) همانند بیماری ام. اس می‌تواند باعث اختلال در حرکات بدن انسان شود

(۳) می‌تواند در شرایطی باعث کاهش میزان بروون ده قلی و اختلال در ذخیره ویتامین‌ها در بدن شود

(۴) در فعالیت صحیح پرده‌های صوتی برخلاف فعالیت ماهیچه‌های اسکلتی دهان انسان اختلال ایجاد می‌شود.

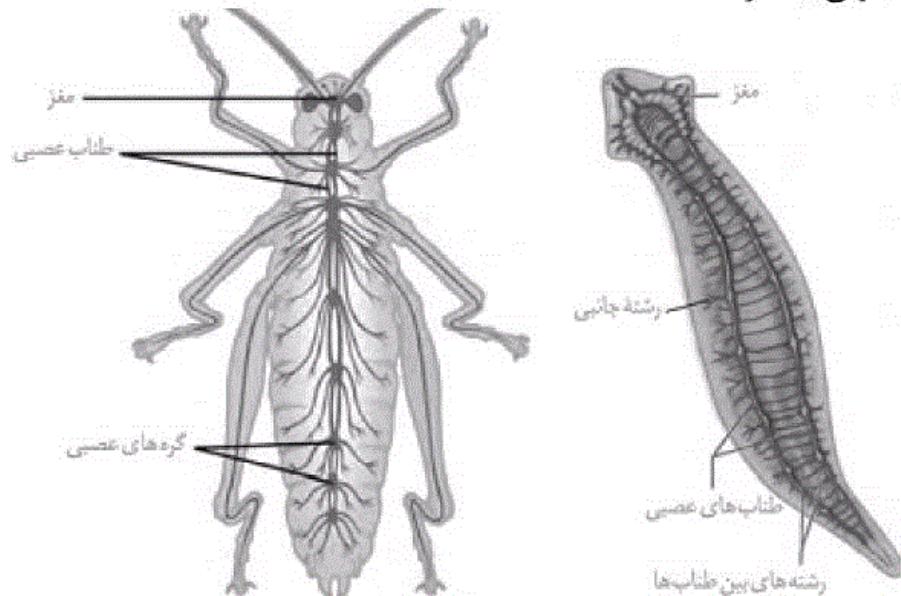
آزمون 23 مهر

دیبر : لشکن زرندي

۸۱- گزینه «۳»

(امیر محمد رفیانی علوی)

در حشرات، طناب عصبی شکمی و لوله های مالپیگی وجود دارد. همان‌طور که در شکل زیر مشاهده می‌کنید، طول رشته‌(های) عصبی پاهای عقبی از جلویی بیشتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: این مورد تله تستی است. توجه داشته باشید این گزینه در ارتباط با هیدر است، اما در هیدر «دستگاه عصبی» وجود ندارد، بلکه ساده‌ترین ساختار عصبی در هیدر دیده می‌شود.

گزینه «۲»: منظور حشرات و مهره‌داران است. بخش دوم این عبارت در ارتباط با حشرات به درستی بیان شده است اما در ارتباط با مهره‌داران صادق نیست.

گزینه «۴»: منظور پلاناریا است. دقت کنید رشته‌های عصبی که میان دو طناب عصبی قرار دارند، جزء بخش مرکزی دستگاه عصبی محسوب می‌شوند. اما رشته‌هایی که فقط به یکی از دو طناب عصبی اتصال دارند و به نواحی طرفی پیکر جانور منتهی می‌شوند، در بخش محیطی دستگاه عصبی قرار دارند.

(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه های ۹۰ و ۱۱)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه ۷۶)

۴

۳ ✓

۲

۱

«۲- گزینه»

(امیر محمد رمضانی علوی)

هیپوتالاموس، بصل النخاع و پل مغزی در تنظیم فعالیت گرده سینوسی دهلیزی و ضربان قلب نقش دارند. دقیق کنید از سال دهم به یاد داریم، مراکز هماهنگی اعصاب خودمختار تنظیم‌کننده فعالیت قلب در پل مغزی و بصل النخاع قرار دارند. فقط مورد «ب» درست است.

بررسی همه موارد:

الف: منظور ساقه مغز است. این مورد فقط در ارتباط با پل مغزی و بصل النخاع صحیح است. هیپوتالاموس جزوی از ساختارهای ساقه مغز طبقه‌بندی نمی‌شود. دقیق کنید ساقه مغز یکی از بخش‌های اصلی مغز است. ب: در فصل ۴ دهم خواندیم، یکی از عوامل موثر در افزایش بازگشت خون به قلب و حرکت خون در سیاهرگ‌ها، فشار مکشی است که همزمان با دم و افزایش حجم قفسه سینه، خون را به سمت بالا هدایت می‌کند. پل مغزی و بصل النخاع در تنظیم تنفس نقش دارند.

ج: این مورد در ارتباط با تalamوس‌ها صحیح است نه موارد مربوط به سوال.
د: همان‌طور که در ابتدای فصل می‌خوانیم، یاخته‌های پشتیبان، بیشتر یاخته‌های بافت عصبی را تشکیل می‌دهند. این یاخته‌ها قادر توانایی هدایت و انتقال پیام عصبی بوده و ناقل عصبی نمی‌سازند.

(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۲، ۳، ۱۰ و ۱۱)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۴۱، ۴۶، ۵۹ و ۶۰)

۴

۳

۲✓

۱

آزمون 23 مهر دبیر: اشکان زرندی

«۳- گزینه»

(محمد مهدی روزبهانی)

فقط مورد «الف» نادرست است.
منظور صورت سوال نخاع است.

الف) مطابق شکل ۱۱ صفحه ۹ زیست‌شناسی (۲)، ضخامت نخاع در بخش‌های مختلف خود متفاوت است.

ب) مطابق شکل ۱۶ صفحه ۱۱ زیست‌شناسی (۲)، مشخص است که نخاع دارای مجرایی مرتبط با بطن چهارم است.

ج) نخاع پیام‌های عصبی ارسال شده از مغز را به ماهیچه‌های مؤثر در تنفس (دیافراگم، ماهیچه‌های بین‌دنده‌ای، ماهیچه‌های شکمی و گردنبه) ارسال می‌کند.

د) نخاع نوعی مرکز نظارت بر فعالیت‌های بدن است که در انعکاس‌ها نقش دارد. انعکاس نوعی پاسخ به حرکت‌ها می‌باشد.

(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۹، ۱۱ و ۱۴ تا ۱۷)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۴۱ و ۴۶)

۴

۳✓

۲

۱

«۴- گزینه»

(سهر زرافشان)

مخچه دارای درخت زندگی سفید رنگ در ساختار خود می‌باشد. در ام اس بینایی و حرکت مختل می‌شود. مخچه نیز در هماهنگی حرکات بدن نقش دارد و در این بیماری ممکن است دچار اختلال شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) در بیماری ام. اس یاخته‌های پشتیبان سازنده غلاف میلین در دستگاه عصبی مرکزی از بین می‌روند. یاخته‌های میلین دار، یاخته‌های عصبی هستند.
- ۲) در این بیماری، هدایت پیام عصبی با سرعت کمتری انجام می‌شود نه هدایت ناقل‌های عصبی از جسم یاخته‌ای به سمت پایانه آکسونی.
- ۳) یاخته‌های پشتیبان در دستگاه عصبی مرکزی از بین می‌روند و سرعت هدایت پیام در بخش حسی دستگاه عصبی (جزئی از دستگاه عصبی محیطی) تغییر نمی‌کند.

(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۲، ۶، ۷، ۱۱، ۱۴، ۱۵ و ۱۸)

۴✓

۳

۲

۱

آزمون 23 مهر

دیپر: لشکن زرندي

«۳- گزینه»

(سهر زرافشان)

گزینه ۳ برخلاف سایر گزینه‌ها درست است.
داخلی‌ترین پرده منفذ نازک‌ترین پرده منفذ است و دربرگیرنده مویرگ‌های مربوط به سد خونی- مغزی می‌باشد و چون در چین‌های کم عمق مغز نیز نفوذ کرده است، نسبت به پرده میانی وسعت بیشتری دارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

- ۱) مویرگ‌های ایجاد کننده سد خونی- مغزی، بین یاخته‌های پوششی خود هیچ منفذی ندارند اما به آمینواسیدها، گلوکر و همچنین برخی داروها نفوذ پذیر هستند. در بخش‌های لوله‌ای نفرون، برخی داروها می‌توانند ترشح شوند.
- ۲) مایع مغزی- نخاعی در فاصله بین پرده‌های منفذ قرار دارد نه در فاصله بین خارجی ترین پرده منفذ و استخوان جمجمه. مایع مغزی- نخاعی از مویرگ‌های درون بطن‌های ۱ و ۲ ترشح می‌شود.
- ۴) پرده میانی منفذ در هردو سمت خود در تماس با مایع مغزی- نخاعی قرار دارد. این پرده دارای زوائدی در سمت درونی (نه بیرونی) خود است.

(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۹، ۱۰ و ۱۴)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه ۷۴)

۴

۳✓

۲

۱

آزمون 23 مهر

دیپر: لشکن زرندي

۸۶- گزینه «۴»

(سباهان بخاری)

ریزکیسه‌های حامل ناقل عصبی، با بروون رانی، محتویات خود را به فضای سیناپسی وارد می‌کنند. بروون رانی نیازمند انرژی ATP است که به کمک اندامک راکیزه (میتوکندری) قابل تولید است. در شکل کتاب درسی نیز ملاحظه می‌کنید که در پایانه‌های آکسونی، تعداد زیادی میتوکندری وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) خروج یون‌های پتاسیم از سیتوپلاسم یاخته عصبی به دو طریق امکان‌پذیر است، به وسیله کانال‌های دریچه‌دار در بخش نزولی منحنی پتانسیل عمل و به وسیله کانال‌های نشتری در سراسر طول پتانسیل عمل و پتانسیل آرامش!

۲) دقت کنید ممکن است یاخته پس سیناپسی، نورون نباشد.

۳) در کتاب درسی می‌خوانیم یاخته‌های عصبی حسی، حرکتی و رابط، می‌توانند قادر می‌لین باشند. برقراری ارتباط میان یاخته‌های مغز و نخاع، از وظایف یاخته‌های عصبی رابط است و در ارتباط با سایر یاخته‌های عصبی صحیح نیست! (زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۳ تا ۵، ۷ و ۱۰)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۱۱ و ۱۵)

۴✓

۳

۲

۱

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندي

۸۷- گزینه «۳»

(سباهان بخاری)

بخش الف، ناحیه شکمی نخاع و بخش ب، ناحیه پشتی آن را نشان می‌دهد. (برای تشخیص راحت‌تر، کافیست به خاطر داشته باشید یک بریدگی عمیق در ناحیه شکمی نخاع وجود دارد). ریشه متصل شده به نخاع از طرف بخش الف، ریشه شکمی عصب نخاعی بوده که حرکتی است؛ همچنین ریشه متصل از طرف بخش ب، ریشه پشتی و حسی عصب نخاعی است.

دندریت، رشته واردکننده پیام به جسم یاخته‌ای نورون است. در ریشه پشتی، تعداد زیادی دندریت مربوط به نورون‌های حسی وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) در ریشه شکمی، آکسون نورون حرکتی وجود دارد که دارای غلاف می‌لین است! غلاف می‌لین از پیچیدن یاخته پشتیبان به دور رشته عصبی به وجود می‌آید. بنابراین در ریشه شکمی، هسته‌های یاخته‌های پشتیبان وجود دارند.

۲) هدایت پیام عصبی در ریشه‌های پشتی و شکمی عصب نخاعی به صورت یک طرفه انجام می‌شود.

۴) توجه داشته باشید در ریشه پشتی، اجتماع جسم یاخته‌ای نورون‌های حسی، باعث یه وجود آمدن یک برآمدگی در طول آن می‌شود. ریشه شکمی چنین خصوصیتی ندارد.

(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۲، ۳، ۶، ۹ و ۱۵)

۴

۳✓

۲

۱

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندي

موارد «ب» و «ج» درست هستند.
بررسی همه موارد:

الف) تنها پمپ سدیم-پتاسیم است که یون‌های سدیم و پتاسیم را در خلاف جهت شیب غلظت خود جابه‌جا می‌کند. دقت کنید پمپ در تمام طول پتانسیل عمل و آرامش فعال است.

ب) کانال‌های نشتی و دریچه‌دار سدیمی، این یون را در جهت شیب غلظت عبور می‌دهند. در ابتدای مرحله بالارو همه این کانال‌ها یون‌های سدیم را در جهت شیب غلظت عبور می‌دهند و موجب کاهش اختلاف پتانسیل دو سوی غشا می‌شوند.

ج) پمپ‌های سدیم-پتاسیم یون پتاسیم را در خلاف جهت شیب غلظت عبور می‌دهند. مطابق شکل کتاب درسی واضح است که قبل از خروج یون‌های سدیم از یاخته، مولکول ATP تجزیه می‌شود.

د) کانال‌های نشتی و دریچه‌دار، یون‌های پتاسیم را در جهت شیب غلظت عبور می‌دهند. دقت کنید پمپ سدیم-پتاسیم در برگرداندن شیب غلظت یون‌ها به حالت آرامش نقش دارد و کانال دریچه‌دار پتاسیمی در برگرداندن پتانسیل غشا به پتانسیل آرامش نقش ایفا می‌کند.

(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۴

۳✓

۲

۱

آزمون 23 مهر
دیبر : لشکن زرندي

«۴- گزینه «۴»

(وهید کریم‌زاده)

منظور سؤال، بصل النخاع است. دم با انقباض ماهیچه‌های دیافراگم و بین دنده‌ای خارجی آغاز می‌شود. انقباض این ماهیچه‌ها با دستوری انجام می‌شود که از طرف مرکز تنفس در بصل النخاع صادر شده است. مرکز هماهنگی اعصاب خودمختار، در بصل النخاع و پل مغزی و در نزدیکی مرکز تنظیم تنفس قرار دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بصل النخاع پایین‌ترین بخش مغز است.

گزینه «۲»: مایع جنب در میان لایه‌های پرده جنب وجود دارد. به بیانی دیگر، پرده‌جنب یک پرده دولایه است. نه پرده ها!!

گزینه «۳»: بصل النخاع در انعکاس‌های بدن نقش دارد اما دقت کنید اندازه آن نسبت به پل مغزی کوچک تر است.

(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳، ۴۴)

۴✓

۳

۲

۱

آزمون 23 مهر
دیبر : لشکن زرندي

۹۰-گزینه «۲»

عبارت های (ب) و (د) صحیح نمی باشد.

اگر سطح شکمی یا پشتی مغز گوسفند به سمت ما باشد لوب های بویایی به سمت بالا قرار می گیرد.

بررسی همه عبارت ها:

الف) در این حالت مغز میانی بالاتر از مخچه قرار می گیرد. توجه کنید که مرکز تنظیم وضعیت و تعادل بدن مخچه می باشد.

ب) پل مغزی در تنظیم فعالیت های مختلف از جمله تنفس، ترشح اشک و بزاق نقش دارد. در این حالت کیاسماهی بینایی در بالای پل مغزی قرار می گیرد.

ج) در این حالت بطن چهارم مغزی بین مخچه و ساقه مغز قرار می گیرد.

د) در این حالت درخت زندگی در پایین بطن های مغزی ۱ و ۲ قرار دارد.

(زیست شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه های ۱۰، ۱۱^۱ و ۱۵^۲)

۴

۳

۲✓

۱

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندي

۹۱-گزینه «۳»

(امیر رضا صدریکتا)

پس از انتقال پیام، مولکول های ناقل باقیمانده باید از فضای سیناپسی تخلیه شوند تا از انتقال بیش از حد پیام جلوگیری و امکان انتقال پیام های جدید فراهم شود. این کار با جذب دوباره ناقل به یاخته پیش سیناپسی یا تجزیه ناقل عصبی به وسیله آنزیم ها صورت می گیرد. در نتیجه نورون ها می توانند با جذب دوباره ناقل عصبی از انتقال بیش از حد پیام جلوگیری کنند که یکی از ویژگی های آن ها تحریک پذیری و ایجاد پتانسیل عمل در اثر تغییر مقدار یون های دو سوی غشا است.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: نورون های حسی می توانند دارای آکسون و دندربیت (دو رشته) میلیون دار باشند. نوار مغزی جریان الکتریکی ثبت شده نورون های مغز است و نورون های حسی دستگاه عصبی محیطی و نورون های نخاعی در تشکیل نوار مغزی نقش ندارند.

گزینه «۲»: یاخته های پشتیبان بیشترین یاخته های بافت عصبی را تشکیل می دهند که توانایی هدایت پیام را ندارند.

گزینه «۴»: یاخته های پشتیبان سازنده میلیون در مغز و نخاع و هم چنین نورون های میلیون دار موجود در مغز و نخاع در بیماری مالتیپل اسکلرrozیس تحت تأثیر قرار می گیرند. نورون ها، توانایی ساخت میلیون ندارند.

(زیست شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه های ۱۰ تا ۱۶)

۴

۳✓

۲

۱

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندي

دریچه در کانال‌های دریچه‌دار سدیمی به سمت خارج و در کانال‌های دریچه‌دار پتاسیمی به سمت داخل یاخته است. کانال‌های دریچه‌دار سدیمی ممکن است طی هدایت پیام عصبی (در نتیجه تغییر اختلاف پتانسیل الکتریکی در نقطه مجاور) یا به دنبال انتقال پیام عصبی (در نتیجه اتصال ناقل عصبی به گیرنده- کانال) باز شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قبل از باز شدن کانال‌های دریچه‌دار سدیمی، اندازه اختلاف پتانسیل دو سمت غشا 70 میلیولت است.

گزینه «۲»: باز شدن کانال‌های دریچه‌دار پتاسیمی در وسط پتانسیل عمل (نه آغاز آن) مورد انتظار است.

گزینه «۴»: پس از باز شدن کانال‌های دریچه‌دار پتاسیمی، اختلاف پتانسیل دو سمت غشا ابتدا کاهش پیدا می‌کند (از $30 +$ به صفر)

(زمینه‌شناسی 2 ، تنظیم عصبی، صفحه‌های 5 ، 7 و 1)

۴

۳

۲

۱

در بخش نزولی منحنی پتانسیل عمل، کanal های دریچه‌دار پتانسیمی باز هستند و اجازه خروج یون‌های پتانسیم از سیتوپلاسم یاخته را می‌دهند. دقیق کنید ورود و خروج یون‌های سدیم و پتانسیم همواره در حال انجام است. خروج یون‌های سدیم از یاخته، توسط پمپ پروتئینی، به روش انتقال فعال و با مصرف انرژی زیستی انجام می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در حالت پتانسیل آرامش، در قله منحنی پتانسیل عمل و پس از پایان پتانسیل عمل، همه کanal های دریچه‌دار غشایی بسته هستند. اندازه اختلاف پتانسیل دو سوی غشا در قله منحنی پتانسیل عمل $+30$ میلیولت است.

گزینه «۲»: همان‌طور که اشاره شده در همه زمان‌ها ورود و خروج یون‌های سدیم و پتانسیم در حال انجام است. تنها در بخش صعودی منحنی پتانسیل عمل، پتانسیل بخش داخلی غشای یاخته نسبت به خارج در حال افزایش است.

گزینه «۳»: زمانی که اختلاف پتانسیل بین دو سوی غشا صفر باشد، هیچ‌گونه اختلاف پتانسیل بین دو طرف قابل مشاهده نیست. یک بار در بخش صعودی و یک بار در بخش نزولی منحنی پتانسیل عمل اختلاف پتانسیل دو سوی غشا صفر می‌شود. دقیق کنید تنها در بخش صعودی این منحنی، کanal های دریچه‌دار سدیمی باز هستند، در بخش نزولی، این کanal ها بسته خواهند بود.

دریچه کanal های سدیمی به سمت خارج غشا باز می‌شود.
 (زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۴✓

۳

۲

۱

۹۴- گزینه «۳»

(محمد مهدی روزبهانی)

عبارت ذکر شده در صورت سوال، صحیح است؛ زیرا هر یاخته زنده توانایی حفظ هم ایستایی محیط درونی خود را دارد. مطابق شکل ۱۷ صفحه ۱۲ زیست شناسی ۲، واضح است که در مغز انسان دو هیپوکامپ مجرزا از هم دیده می شود که به طور مستقیم به پیاز بویایی متصل نیستند.

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱) مطابق شکل ۱۶ صفحه ۱۱ زیست شناسی ۲، اندازه بر جستگی های تحتانی و فوقانی با هم متفاوت است.

گزینه ۲) مطابق شکل ۱۶ صفحه ۱۱ و فعالیت صفحه ۱۴ زیست شناسی ۲، مجرای ارتباطی بطن سوم و چهارم از بین بخش های سازنده مغز میانی عبور می کند.

گزینه ۴) قطره ترین بخش سامانه کناره ای، مطابق شکل ۱۷ صفحه ۱۲ زیست شناسی ۲، در تماس با قشر مخ قرار دارد.

(زیست شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه های ۲، ۱۱، ۱۲، ۱۴ و ۱۵)

(زیست شناسی ۱، صفحه ۷)

۴

۳✓

۲

۱

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندي

۹۵- گزینه «۱»

(محمد مهدی روزبهانی)

فقط مورد «ج» صحیح است. در پی بسته شدن کانال های دریچه دار پتانسیمی، فعالیت پمپ سدیم - پتانسیم افزایش یافته و یون های سدیم به بیرون و یون های پتانسیم به درون یاخته وارد می شوند و اختلاف غلظت یون های دو سوی غشا تغییر می کند.

بررسی سایر موارد:

الف) دقیق نیست در پتانسیل ۷۰- میلی ولت، کانال های دریچه دار پتانسیمی بسته می شوند. در این زمان کانال های دریچه دار سدیمی بسته هستند.

ب) دقیق نیست باز شدن کانال های دریچه دار سدیمی می تواند به علت تغییر اختلاف پتانسیل دو سوی غشا در نقطه مجاور باشد.

د) قبل از افزایش فعالیت پمپ سدیم - پتانسیم، اختلاف پتانسیل غشا به ۷۰- میلی ولت رسیده و تغییر نمی کند.

(زیست شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه های ۱۴ و ۱۵)

۴

۳

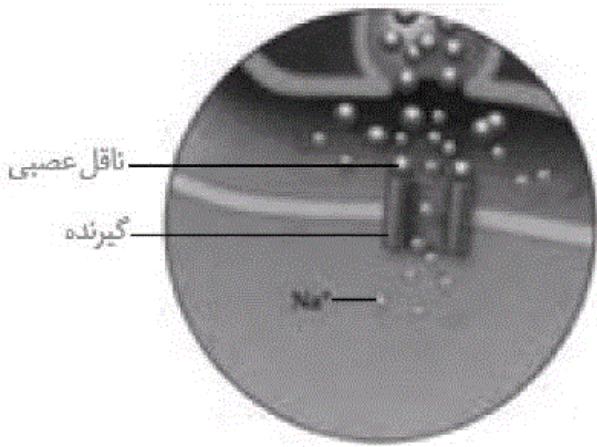
۲

۱✓

آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندي

(امیررضا رفیانی علوی)

منظور از عبارت صورت سؤال، همان همایه (سیناپس) است. همان طور که در شکل ۱۰ فصل ۱ کتاب درسی مشاهده می‌کنید، مولکول‌های ناقل عصبی تحریکی به منظور تغییر فعالیت یاخته پس سیناپسی به پروتئین کانالی یاخته پس سیناپسی متصل می‌شوند. در شکل می‌بینید بیش از یک ناقل عصبی (دو عدد) بر روی پروتئین کانالی قرار می‌گیرد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: توجه داشته باشید، در سیناپس، این ترکیبات موجود در ریزکیسه‌ها هستند که به درون فضای سیناپسی برون رانی می‌شوند. دقต کنید، ریزکیسه‌ها برون رانی نمی‌شوند و لذا این ساختارها در فضای سیناپسی دیده نمی‌شوند.

گزینه «۲»: ممکن است ناقللن عصبی اضافی توسط آنزیمهای در فضای سیناپسی تجزیه شوند و یا توسط یاخته پیش سیناپسی دوباره جذب شوند.

گزینه «۳»: دقت داشته باشید مولکول‌های ناقل عصبی به گیرنده خود در سطح غشای یاخته پس سیناپسی متصل می‌شوند نه این که از غشای یاخته عبور کرده و وارد میان یاخته شوند.

(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۷ و ۸)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه ۱۵)

 ۴ ۳ ۲ ۱

آزمون 23 مهر دیبر : لشکن زرندي

(محمد مهدی روزبهانی)

بزرگترین بطن‌های مغز گوسفند، بطن‌های ۱ و ۲ هستند که در مجاورت تalamوس‌ها قرار گرفته‌اند. تalamوس‌ها در پردازش اولیه اغلب اطلاعات حسی نقش دارند. دقت کنید بطن‌های جانبی ۱ و ۲ به واسطه بطن سوم، با بطن چهارم ارتباط دارند.

 ۴ ۳ ۲ ۱

آزمون 23 مهر دیبر : لشکن زرندي

۹۸- گزینه «۲»

(امیررضا صدریکتا)

لوب پیشانی و لوب پس سری با دو لوب دیگر مرز مشترک دارند. تalamوس‌ها در زیر رابط سه گوش قرار دارند که پیام‌های حسی را جهت پردازش نهایی به بخش‌های مربوطه در قشر مخ می‌فرستند. پس تمام لوب‌های مخ می‌توانند از تalamوس‌ها اطلاعات دریافت کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لوب آهیانه و لوب گیجگاهی با سه لوب دیگر مرز مشترک دارند اما فقط لوب گیجگاهی با مخچه که مرکز تنظیم تعادلی بدن است، مجاورت دارد.

گزینه «۳»: لوب گیجگاهی از نمای بالایی دیده نمی‌شود.

گزینه «۴»: دوپامین از سامانه کناره‌ای ترشح می‌شود و باعث احسان لذت می‌شود.
(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ و ۱۵)

۴

۳

۲ ✓

۱

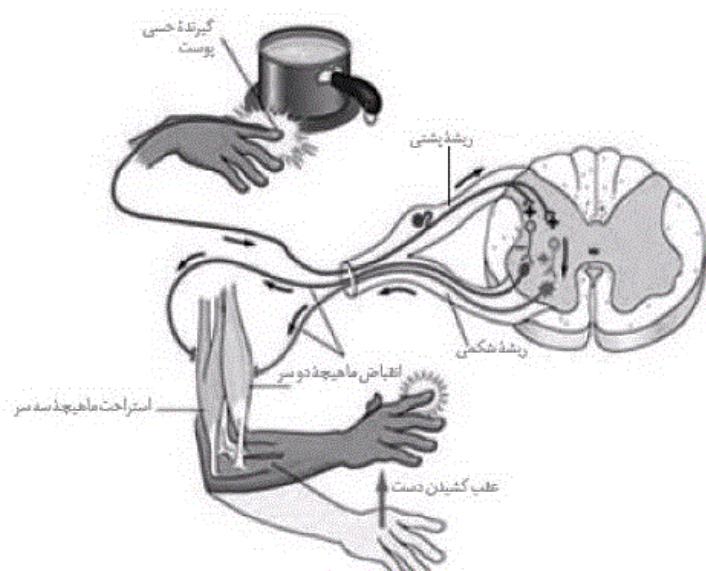
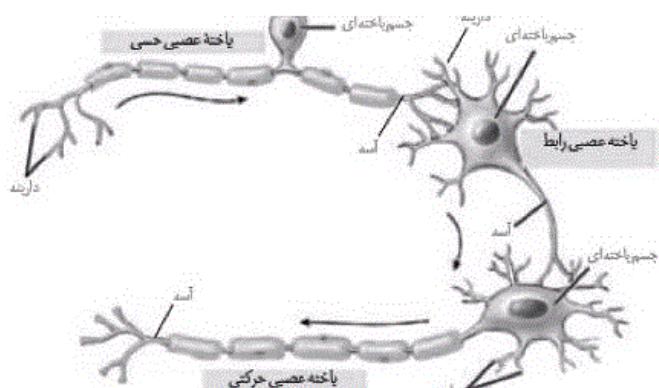
آزمون 23 مهر دبیر: لشکن زرندی

۹۹- گزینه «۱»

(امیررضا رفیانی علوی)

در فرایند انعکاس عقب کشیدن دست، یاخته عصبی حسی بدون اثر ناقلین عصبی و تحت تاثیر محرك خارجی تحريك می‌شود. همان‌طور که می‌دانید در یاخته‌های عصبی حسی، رشته‌های آسه و دارینه از یک نقطه مشترک از جسم یاخته‌ای خارج می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: منظور سؤال یاخته عصبی رابطی است که با یاخته عصبی حرکتی مربوط به ماهیچه سه سر بازو ارتباط دارد. دقت داشته باشید این یاخته توسط یاخته عصبی حسی تحریک شده و پتانسیل دو سوی غشای خود را تغییر می‌دهد نه یاخته عصبی رابط.

گزینه «۳»: این مورد در ارتباط با یاخته عصبی حسی و یاخته عصبی رابط مرتبط با نورون حرکتی ماهیچه دو سر بازو می‌باشد. دقت کنید در یاخته عصبی حسی برخلاف یاخته عصبی رابط، تنها یک دارینه وجود دارد. بنابراین در این یاخته، یک رشتہ وارد کننده پیام به جسم یاخته‌ای دیده می‌شود نه رشتہ‌ها.

گزینه «۴»: جسم یاخته‌ای یاخته‌های عصبی رابط و حرکتی در داخل نخاع قرار دارد. دقت کنید یاخته‌های عصبی رابط در دستگاه عصبی مرکزی دیده می‌شوند اما این مورد در ارتباط با یاخته‌های عصبی حرکتی صادق نیست.
(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۴

۳

۲

۱ ✓

آزمون 23 مهر دبیر: اشکان زرندي

«۴- گزینه ۴»

(ممدم‌سپار ترکمن)

دقت کنید مصرف الكل باعث اختلال در گفتار می‌شود. می‌دانیم پرده‌های صوتی در تولید صدا و حرکات دهان و لب‌ها در شکل‌دهی به صدا مؤثر هستند. مصرف الكل فعالیت انقباضی ماهیچه‌های دهان را دچار اختلال می‌کند؛ زیرا باعث اختلال در گفتار می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصرف الكل مدت زمان پاسخ فرد به محرک‌های محیطی را افزایش می‌دهد.

گزینه «۲»: مصرف الكل همانند بیماری ام. اس باعث اختلال در حرکات بدن می‌شود.

گزینه «۳»: مصرف الكل باعث اختلال کبدی (اندام ذخیره کننده ویتامین‌ها) و سکته قلبی (کاهش میزان برون ده قلبی) می‌شود.
(زیست‌شناسی ۲، تنظیم عصبی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۱۹، ۲۷، ۴۷، ۴۹، ۵۰ و ۵۱)

۴ ✓

۳

۲

۱

آزمون 23 مهر دبیر: اشکان زرندي